

Evaluatie Ingezetene-criterium

“Het recente WODC-eindrapport “Coffeeshops, toeristen en lokale markt” dat onder meer de effecten van invoering I-criterium onderzoekt, laat voorts zien dat het huidige beleid geresulteerd heeft in een verhoging van de hoeveelheid ervaren overlast ten opzichte van de periode vóór de implementatie van het nieuwe beleid. Alleen de aard van de overlast is gewijzigd, van overlast van drugstoeristen naar overlast van drugrunners. (...) Het genoemde onderzoek laat zien dat – direct na de invoering van uw beleid – het marktaandeel van de coffeeshops kelderde en dat vooral de illegale straathandel (straatdealers, drugrunners, 06-dealers) profiteerden van het feit dat de coffeeshops zowel hun lokale klanten, als de drugstoeristen kwijtraakten. (...) De illegale cannabismarkt bleef en blijft groter dan voorheen en een deel van de toeristen en vooral jongere lokale gebruikers blijven via dealers hun hasj en wiet kopen, al dan niet in combinatie met andere drugs. Het snelle geld van de illegale handel heeft bovendien zijn weerslag gehad op de straatcultuur in de wijken. Deze ontwikkelingen baren mij ernstige zorgen.” Dit zijn enkele citaten uit de brief van de burgemeester van Eindhoven, R. van Gijzel aan de minister van Veiligheid en Justitie, gedateerd 22 september 2014, over de “voordelen” van invoering en strikte handhaving van het I-criterium in Eindhoven sinds 1 januari 2013.

“Zelf voel ik niet de behoefte buitenlanders te weren. Ze leveren in Leeuwarden geen probleem op”, aldus burgemeester Crone in de Leeuwarder Courant van 11 november 2012. In zijn brief aan de Leeuwarder Raad van 9 april 2013 schrijft de burgemeester namens het college van B en W: “Het feit dat er op dit moment geen signalen zijn van coffeeshopbezoek door buitenlanders en daarmee gepaard gaande problematiek, maakt dat handhaving van dit criterium geen hoge prioriteit behoeft.” Desalniettemin stelde de burgemeester toen toch voor dat de politie, die belast is met de controles van de coffeeshops, het I-criterium kan meenemen in de jaarlijkse controles (drie maal per jaar) in de coffeeshops.

Bij motie van 29 mei 2013 (20 Raadsleden - D66, PAL/GL, VL, FNP, PvdA en Groep Brakenhoff - stemden voor de motie en 16 - CDA, VVD, NLP, CU en FOL – tegen; 1 Raadslid van PvdA was absent) heeft de Raad aan de burgemeester gevraagd om Leeuwarder coffeeshops bij overtreding van het I-criterium alleen een waarschuwing te sturen en deze wijze van handhaven in de zomer van 2014 te evalueren.

In het “Handhavingsarrangement bijzondere wetten gemeente Leeuwarden 2014, Horeca, coffeeshops, prostitutie en kansspelen” is deze motie verwerkt, blijkens de bij het I-criterium vermelde bestuurlijke maatregelen: “1. Waarschuwing. 2. Last onder dwangsom van € 250,- per keer met een maximum van € 1.250,-. 3. Sluiting voor 1 maand. 4. Sluiting voor 3 maanden. N.B. conform afspraak met de gemeenteraad zal bij overtreding van het I-criterium alleen een waarschuwing worden gestuurd. In de zomer van 2014 wordt deze manier van handhaven geëvalueerd.”

De zomer is voorbij en de balans is opgemaakt: “Sinds de invoering van het I-criterium (1 januari 2013) heeft de politie vijf maal een overtreding geconstateerd bij *een* coffeeshop in Leeuwarden. Van deze vijf overtredingen, vonden er slechts twee plaats na de behandeling van het I-criterium in de raad. Deze twee overtredingen vonden ook nog plaats voordat het Handhavingsarrangement opnieuw was vastgesteld, zodat een waarschuwing hiervoor nog niet verplicht was. Nadien zijn er bij controles geen overtredingen meer geconstateerd”, zo schrijft de burgemeester van Leeuwarden in zijn brief aan de Raad van 18 september 2014. Hieruit trekt de burgemeester in dezelfde brief de volgende conclusie “Geconcludeerd mag worden dat handhaving van het I-criterium in Leeuwarden

geen hoge prioriteit behoeft. (...) Het is dan ook niet noodzakelijk om het I-criterium nu in te voeren in het sanctiebeleid. (...) Wij zullen op basis van de evaluatie en de jurisprudentie, net als de verschillende andere gemeenten, niet actief handhaven op het I-criterium. Mocht blijken dat overlast door buitenlandse coffeeshopbezoekers aanleiding vormt om het I-criterium strikt te gaan handhaven, dan zal dit worden opgenomen in ons Handhavingsarrangement.”

Een en ander werpt toch een aantal vragen op. Kan uit het bovenstaande de conclusie getrokken worden dat de bestuurlijke maatregelen aangaande het I-criterium in het voornoemde “Handhavingsarrangement bijzondere wetten 2014” verwijderd worden? Dus geen waarschuwingsbrieven, geen boetes en zeker geen tijdelijke sluitingen? Worden de bestuurlijke maatregelen in het huidige “arrangement” geschrapt en vervangen door N.V.T. (Niet Van Toepassing) of, nog kariger, een liggend streepje? Blijft de politie in de toekomst controleren op het I-criterium?

[Wij zijn overigens van mening dat het, in het kader van het vermijden van verhullend taalgebruik, juister en correcter is niet meer te spreken van een handhavingsarrangement (als betrof het een lang weekend in een vakantiepark), maar van een handhavingsmatrix - de matrix is een soort van tabel van de (o.a. keiharde) sancties die de gemeente (de burgemeester) op kan leggen d.w.z. maandenlange sluitingen.]

Moeten wij onze klanten, zoals in Eindhoven, weggagen naar de illegale drugsmarkt (waar helemaal geen criteria gelden, ook niet de overblijvende AHOJG) door ze te verplichten naast een geldig identiteitsbewijs of verblijfsvergunning (i.v.m. 18 jaar en ouder, J-criterium) bovendien een uittreksel GBA (Gemeentelijke Basisadministratie) te tonen? Door onze klanten juist niet te vragen, juist niet te verplichten een uittreksel GBA te tonen voorkomen we hier in Leeuwarden onwenselijke toestanden zoals in Eindhoven, waar we, om van Gijzel opnieuw te citeren “(...) nu in de praktijk zien dat met name veel jonge lokale gebruikers hun drugs via straatdealers blijven kopen met alle inherente risico's op het gebied van volksgezondheid en harddrugsgebruik”.

We gaan er in ieder geval van uit dat de partijen die de motie van 29 mei 2013 steunden (D66, PAL/GL, PvdA, VL en FNP) de in het voorliggende behandelvoorstel opgeworpen kernvraag positief zullen beantwoorden: “Bent u voldoende geïnformeerd op basis van de evaluatie en de jurisprudentie, om net als de verschillende andere gemeenten, niet actief te handhaven op het I-criterium? Bent u van mening dat hiermee uitvoering is gegeven aan de motie?”

Voorzitter, mijn dank voor de gelegenheid hier te kunnen inspreken

Met de meeste hoogachting,

Maya's Grow VOF en haar vennoten, namens deze hiertoe uitdrukkelijk gemachtigd,

Gerrit Jan ten Bloemendal

(06 55194473)